

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

Kędzierzyn-Koźle, 4 września 2024 r.

Przewodniczący
Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle
ul. Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle

W związku z planowanym przyjęciem nowelizacji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz rozpoczynającą się procedurą opiniowania i konsultacji społecznych nad audytem krajobrazowym dla województwa opolskiego zwracamy się z wnioskiem o nawiązanie porozumienia pomiędzy gminami Bierawa oraz Kędzierzyn-Koźle w celu utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Kędzierzyńsko-Kozielskie”.

UZASADNIENIE

Na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, 15 lipca br. pojawił się projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹. Dzisiaj tj. 4 września projekt wpłynął do Sejmu i został skierowany do I czytania (druk 622)². Projekt przewiduje między innymi wprowadzenie wsparcia finansowego dla JST, na terenie których znajdują się (lub będą tworzone) obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione, min.: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe. Więcej informacji wraz z tabelą obliczeń znajdą Państwo na stronie Ministerstwa Finansów³: Na chwilę obecną potencjalne wsparcie dla gmin Bierawa i Kędzierzyn-Koźle z tytułu potrzeb ekologicznych kształtuje się następująco:

Forma ochrony przyrody uwzględniona w projekcie ustawy	Bierawa		Kędzierzyn-Koźle	
	Powierzchnia obszaru chronionego w granicach gminy w [ha]	Wysokość wsparcia w [zł]	Powierzchnia obszaru chronionego w granicach gminy w [ha]	Wysokość wsparcia w [zł]
Rezerwat	0,00	0,00	0,00	0,00
Parki Krajobrazowe i Obszary chronionego krajobrazu, na których ustanowiono przynajmniej pięć zakazów wybranych spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 4-9 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4-9 ustawy o ochronie przyrody	0,00	0,00	0,00	0,00
Obszar Natura 2000	0,00	0,00	0,14	19,07

1 <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12387255>

2 <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-0610-62-24>

3 <https://www.gov.pl/web/finanse/ministerstwo-finansow-zaprezentowalo-projekt-nowej-ustawy-o-dochodach-jednostek-samorządu-terytorialnego>

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ

ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle

@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com

tel: 721 394 667

Parki Krajobrazowe i Obszary chronionego krajobrazu, na których ustanowiono przynajmniej jeden z zakazów wybrany spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 4-9 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4-9 ustawy o ochronie przyrody	0,00	0,00	0,00	0,00
---	------	------	------	------

Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że istnieje możliwość pozyskania dodatkowych środków dla obydwu gmin z tego tytułu. Otóż, zgodnie z załącznikiem mapowym *Planu zagospodarowania województwa opolskiego* (dalej: PZWO), przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego W dniu 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14 maja 2019 r.)⁴ na terenie gmin Kędzierzyn-Koźle i Bierawa proponuje się utworzenie obszaru chronionego krajobrazu, który wchodziłby w skład sieci korytarza ekologicznego dużych ssaków i byłby łącznikiem pomiędzy Parkiem Krajobrazowym „Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich” a Parkiem Krajobrazowym „Góra Św. Anny”.

Granice tego obszaru miałyby być położone:

- od północy: poniżej linii kolejowej nr 137 Katowice – Legnica,
- na wschodzie i południu: na granicy województwa
- na zachodzie: w kompleksie leśnym przy drodze wojewódzkiej 425.

Zgodnie z Art. 29 projektowanej ustawy:

1. Potrzeby ekologiczne ustala się dla jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której znajdują się obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione, przez które rozumie się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony krajobrazu ustanawiane w tych obszarach, a także obszary Natura 2000, zwane dalej „obszarami prawnie chronionymi”.

2. Kwotę potrzeb ekologicznych danej jednostki samorządu terytorialnego oblicza się mnożąc, właściwą dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego, stawkę bazową za 1 ha powierzchni⁵ obszaru prawnie chronionego przez przeliczeniową powierzchnię obszarów prawnie chronionych.

3. Stawkę bazową za 1 ha powierzchni obszaru prawnie chronionego, o której mowa w ust. 2, ustala się w wysokości z roku poprzedzającego rok budżetowy, zwaloryzowanej o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku poprzedzającego rok budżetowy, w stosunku do pierwszego półrocza roku bazowego.

4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 20 dni po upływie pierwszego półrocza.

5. Przeliczeniową powierzchnię obszarów prawnie chronionych, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako sumę iloczynów powierzchni obszarów prawnie chronionych i wagi w przypadku:

- 1) parków narodowych – 2;
- 2) rezerwatów przyrody – 1;
- 3) stref ochrony krajobrazu ustanowionych w granicach parków krajobrazowych lub obszarach chronionego krajobrazu – 0,6;
- 4) parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na których ustanowiono przynajmniej pięć zakazów wybranych spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i

⁴ <https://bip.opolskie.pl/2019/06/plan-zagospodarowania-przestrzennego-województwa-opolskiego-2019/>

⁵ Zgodnie z art. 84 pkt 2 lit a projektowanej ustawy stawka bazowa dla gmin i miast na prawach powiatu wynosi 310 zł/ha

www.wiedziecwiecej.info

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ

ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle

@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com

tel: 721 394 667

- 4–9 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4–9 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890 oraz z 2024 r. poz. 1089) – 0,3;
- 5) parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na których ustanowiono przynajmniej jeden z zakazów wybrany spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 4–9 lub art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4–9 ustawy z 16 dnia kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 0,1;
- 6) obszarów Natura 2000 – 0,15.

Zgodnie z naszymi obliczeniami, w przypadku powstania tej formy ochrony przyrody w projektowanych w PZWO granicach, przy zastosowaniu stawek projektowanej ustawy wsparcie dla gminy **Bierawa** wyniosłoby rocznie **801 705,57 zł (za 8620,49 ha)**. Natomiast dla gminy **Kędzierzyn-Koźle** **246 519,66 zł (za 2650,75 ha)**. Trzeba mieć oczywiście na uwadze fakt, że zgodnie z art. 84 pkt 1 projektowanej ustawy, dane na temat powierzchni obszarów prawnie chronionych określa się według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku. Zakładamy jednak, że wsparcie rządu z tego tytułu będzie kontynuowane w kolejnych latach a stawki w 2026 roku będą określane na podstawie danych na koniec 2024 roku itd.

Wychodzimy z założenia, że porozumienie jest warte zachodu. Szczególnie, że OCHK na terenie obydwu gmin zlokalizowany byłby w przeważającej części na terenie lasów państwowych. Oczywiście należałoby wprowadzić odpowiednie korekty dostosowane do planów inwestycyjnych i rozwojowych obydwu gmin czy dodatkowych obszarów, wcześniej nie ujętych w planach przestrzennych. Jednakże warto mieć na uwadze, że obszar chronionego krajobrazu nie jest tak rygorystyczną formą ochrony jak park krajobrazowy. Oznacza to, że wybór 5 zakazów, zgodnie z art. 24 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.)*, nie musi kolidować z gospodarką prowadzoną na tym terenie. Dla przypomnienia zakazy między innymi obejmują:

- 1) realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) wydobywanie do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 3) wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 4) dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) budowanie nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne;

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Powyższe zakazy, których wprowadzenie naszym zdaniem nie wiązałoby się z ograniczeniem działalności gospodarczej na terenie projektowanego OCHK.

Co do wartości przyrodniczo-krajobrazowej tego terenu zwracamy uwagę, że poza ujęciem tego obszaru w PZWO w wykazie krajobrazów priorytetowych zawartych w projekcie audytu krajobrazowego województwa opolskiego, który można znaleźć na stronie urzędu marszałkowskiego⁶, znajdziemy informację o tym, że na terenie projektowanego OCHK znajdziemy aż 3 propozycje krajobrazów priorytetowych. Są to:

Kod krajobrazu	Nazwa	Podtyp krajobrazu	Powierzchnia krajobrazu [km ²]
16-318.59-22	Sławięcice	8c	2,532
16-318.59-27	Kopalnia piasku Kotlarnia	13b	8,394
16-341.16-07	Lasy w okolicy Sławięcic	3a	52,827

Na zakończenie pragniemy dodać, że istotnym argumentem dla uzasadnienia powołania Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Kędzierzyńsko-Kozielskie”, zgodnie z programem ochrony środowiska dla województwa opolskiego, przyjętego *uchwałą nr XXXVI/365/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2021 - 2027”* jest jego położenie a co za tym idzie idealne wpisanie się w tendencje opisane w powyższym dokumencie: „Przy rozbudowie systemu obszarów chronionych istotne jest dopasowanie wojewódzkiej sieci obszarów chronionych do układów województw ościennych oraz podjęcie wspólnych działań mających na celu rozbudowę i integrację układu obszarów chronionych w skali kraju.” Obszar ten idealnie uzupełnia wpisuje się w powyższe wymogi. Dodatkowo gminy, na których położone są formy ochrony przyrody otrzymują dodatkowe punkty przy ubieganiu się o środki unijne. To szczególnie istotne dla gminy Bierawa i Bierawki, która jest najbardziej zanieczyszczoną rzeką na terenie województwa.

Dla przypomnienia: zgodnie z ustawą o ochronie przyrody utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu leży w gestii Sejmiku Województwa Opolskiego, który może powołać tę formę ochrony przyrody na wniosek rady gminy. Jesteśmy przekonani, że przy obopólnym porozumieniu i wsparciu radnych wojewódzkich są Państwo w stanie objąć wyżej wymieniony teren ochroną prawną.

Z poważaniem

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Kamil Nowak
Data: 2024.09.04 20:22:39
CEST

Do wiadomości: Przewodniczący Rady Gminy Bierawa ul. Wojska Polskiego 12 47-240 Bierawa

⁶ <https://bip.opolskie.pl/2024/07/audyt-krajobrazowy-województwa-opolskiego/>